

Terra i llibertat

Les diferències entre el PSOE, EUPV i UPV han provocat que més d'una vintena d'ajuntaments del País Valencià siguin governats pel PP, malgrat que la majoria dels votants haguera triat una opció d'esquerres. Els pressupostos "regalats" als conservadors en aquesta batalla interna de l'esquerra s'eleva a 26.466 milions de pessetes i les contrapartides es redueixen de moment al no-res perquè no s'ha signat cap pacte de legislatura.

Els desacords s'han materialitzat de formes tan diferents com dimissions instantànies, vots en blanc per no aconseguir l'alcaldia o suports

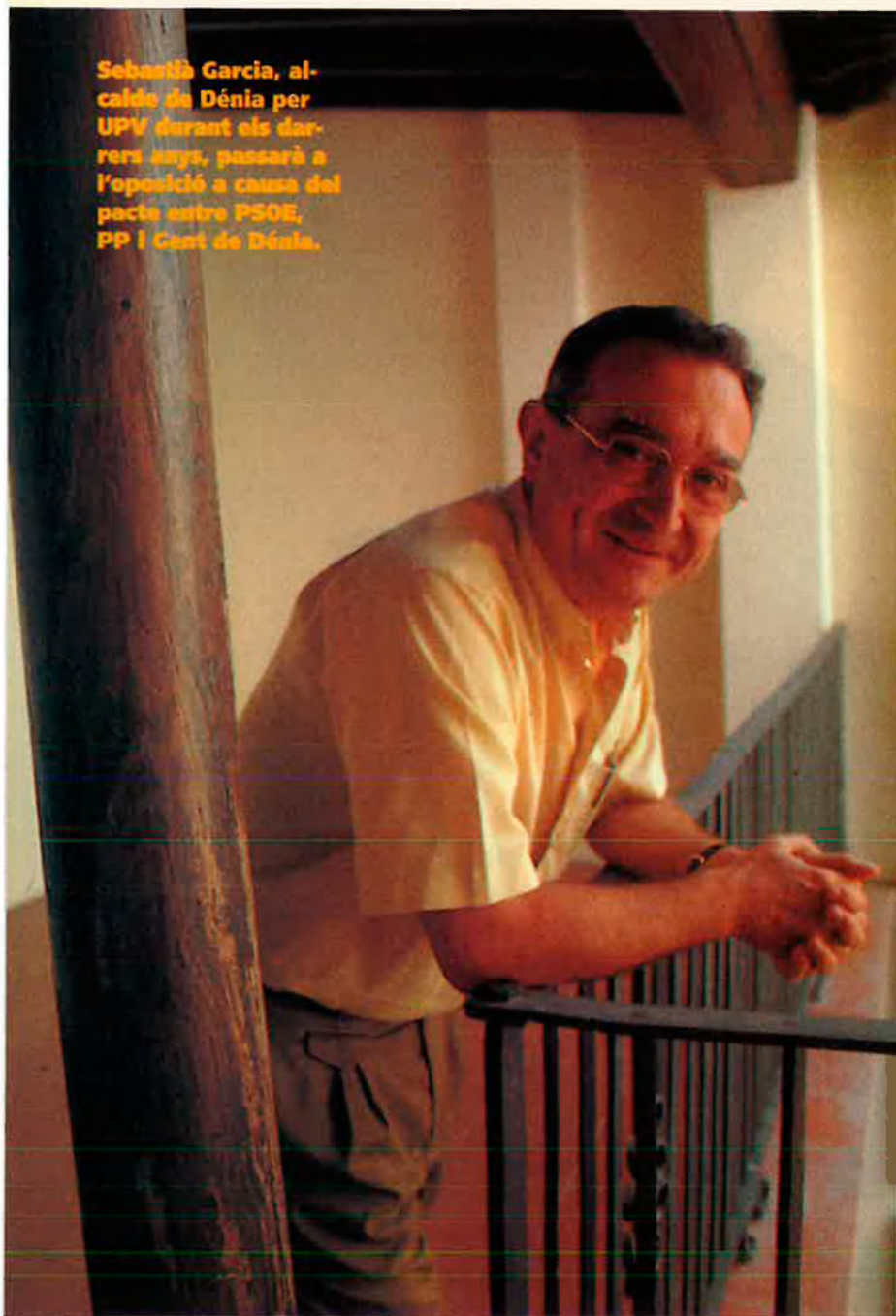
Les diferències entre l'esquerra al País Valencià han donat més de 20 municipis importants a la dreta.

tan diversos com el d'UPV al PP a Borriana, el del PSOE i el PP a un partit de dreta com Gent de Dénia o el d'EUPV al PP a Petrer. La desunió, diuen els líders dels partits polítics d'esquerra, no és sinó una anècdota perquè en general s'ha evitat que la dreta pujara al poder, però la falta d'entesa sembla en molts casos una versió actualitzada de les lluites internes que reflecteix la pel·lícula *Tierra y libertad*. Certament, no es tractava d'una guerra, però una quarta part de les batalles en joc s'han perdut per oblidar que la unió fa la força. Abans del 17 de juny, data de constitució dels nous ajuntaments, uns 80 pobles depenien de pactes, de vegades molt mínims, entre les forces d'esquerra. L'acord va ser impossible en 25 localitats, algunes de les quals tenen gran importància a nivell econòmic, social i cultural com ara Borriana, Dénia, Elda, Oliva, Paterna, Vila-real o Vinaròs.

Les raons que addueixen els líders dels partits a nivell nacional són diverses però el caràcter local de les votacions apareix moltes vegades com una justificació: la política dels pobles –i ciutats– sembla haver d'obeir altres directrius que les que regeixen els mateixos partits a un nivell més global. La màxima que diu que als ajuntaments es vota la persona i no el partit sembla influir també en els pactes oblidant l'altra màxima que diu que la política municipal és la que afecta el ciutadà més directament. En les executives nacionals dels diferents partits les reaccions per la manca de pactes són ben diferents. Esquerra Unida diu que treballen ja per arribar a aconseguir un major nombre de municipis amb una "política progressista i valencianista". UPV pensa que, després d'haver-se constituït els ajuntaments, és molt més difícil arribar a acords. El PSOE, en canvi, es mostra disposat a mantenir converses amb EU per donar un govern de progrés a ajuntaments que a hores d'ara no en tenen.

Dos dies abans de la constitució dels ajuntaments el secretari general del PSPV, Joan Lerma, demanava als secretaris comarcals del partit que afavoriren els pactes de progrés allà on fóra necessari, mentre Esquerra Unida deixava en mans de les assemblees locals el futur dels municipis. En alguns llocs, les diferents estratègies varen donar resultats sorprenents i de vegades contradictoris. Els dos representants d'EUPV a Alcalà de Xivert, fidels a la promesa que van fer durant la campanya electoral, van votar en blanc, de forma que els quatre vots que els regidors del PSOE els van atorgar no van servir per vèncer la candidatura dels populars que comptava amb cinc vots. Més lluny encara

Sebastià Garcia, alcalde de Dénia per UPV durant els darrers anys, passarà a l'oposició a causa del pacte entre PSOE, PP i Gent de Dénia.

va arribar l'únic regidor d'EUPV al Campello. Àngel Sánchez Sánchez es va convertir en alcalde en rebre, a més del seu propi vot, els 7 vots del PSOE i un altre vot d'UPV. Immediatament després de ser nomenat alcalde, el candidat d'EUPV va dimitir per considerar que el que havia passat era antidemocràtic, no sense deixar clar que "Esquerra Unida no és una mercaderia i ni es compra ni es ven". Aquests dos casos contrasten en canvi amb el que va empènyer els tres representants d'EU de Petrer a acceptar l'alcaldia de la ciutat amb el suport dels 8 regidors del PP i en contra de la llista més votada, la socialista, que havia aconseguit 10 regidors. La direcció de la coalició d'esqueres al País Valencià ja s'ha pronunciat a favor de corregir aquest cas, que considera "anecdòtic" tot comparant-lo amb la normalitat que ha caracteritzat la composició de la resta de municipis. És veritat que, dels més de quaranta municipis on el pacte EU-PSOE assegurava un govern progressista, només en 8 l'acord ha estat impossible. També cal assenyalar, però, que entre ells es troben Elda, que té un pressupost superior als 4.000 milions de pessetes; Paterna, una de les ciutats més importants de l'Horta, i les ciutats turístiques de Vinaròs i Benicàssim.

Aquests dos grups, EUPV i PSOE, sí que van aconseguir, en canvi, un acord per donar l'alcaldia de Monòver al PP i deixar de banda el Bloc Progressista (BP), grup nacionalista pròxim a la UPV, que havia estat la llista més votada. Els 7 regidors del BP s'han vist separats del poder municipal per l'aliança dels 5 representants del PP, els 3 del PSOE i l'únic regidor d'EUPV. La UPV, que només ha aconseguit les alcaldies d'Ondara, els Poblets, Betxí (amb vots del PSOE) i Torreblanca (amb vots del PSOE i del PP) ha patit també un dur colp en perdre la seua alcaldia més emblemàtica: Dénia. La capital de la Marina Alta, governada en els últims quatre anys per Sebastià Garcia, va donar novament el vot majoritari a l'alcalde nacionalista, però els seus nou regidors no van poder contra la coalició PSOE-PP-Gent de Dénia. Un representant d'aquest últim partit, qualificat per UPV com d'"extrema dreta", serà qui regirà el consistori en els propers quatre anys.

El grup nacionalista es va posar d'acord amb el mateix PSOE i amb el PP, a qui van donar l'alcaldia, per apartar novament l'ex-socialista Francisco Blasco de l'alcaldia d'Alzira. Blasco, creador del Partit Socialista Independent, ja va ser apartat del govern municipal el 1992 amb una moció de censura abonada per nacionalistes i per regidors del seu partit d'aleshores, el PSOE.

El vot dels nacionalistes, per contra, s'ha posat al costat del Partit Popular en una altra ciutat important de País Valencià i que durant els darrers 12 anys havia estat regida pels socialistes: Borriana (Plana Baixa). Els quatre regidors d'UPV van donar el vot al PP encara que no

Joan Romero: "Hem de parlar amb EUPV"

—Una quarta part dels possibles pactes d'esqueres per nomenar alcaldes han fracassat. Quin grau de culpa correspon al PSOE?

—Des del punt de vista de constitució d'ajuntaments no arriba a un 1%, ja que hem pogut ser responsables només del que ha passat a Carcaixent.

—I el cas de Dénia?

—A Dénia els representants del PSOE no han incomplert les nostres orientacions ja que han donat suport a un grup independent. Des de l'altra banda, en canvi, sí que hi ha responsabilitats. Encara que la direcció d'EUPV ha mostrat molt bona voluntat, a Elda, Petrer, el Campello i Paterna ha propiciat un govern del PP. Però en general ha estat un acord de progrés que valorem positivament. UPV, en canvi, ha propiciat més la pujada de la dreta.

—Quin és el següent pas del PSPV en política municipal?

—Parlar amb la direcció d'EUPV perquè em consta que serà molt possible arribar a acords.

A. Taberner: "Treballem per governs de progrés"

—Quina estratègia seguirà EUPV en aquells ajuntaments on l'esquerra és majoritària però governa el PP?

—Hem començat ja a preparar les condicions necessàries perquè el més aviat possible canvie el signe d'alguns ajuntaments però abans cal arribar a acords. Volem que una llista progressista, valencianista i ecologista siga la que duga a terme la política municipal allà on siga possible, ja que s'ha de dir que a molts pobles no han oblidat la prepotència amb què, durant molt de temps, ha governat un grup d'esquerra.

—També en els municipis on EUPV ha donat suport a governs de dretes, com Petrer o Monòver?

—Dels 542 ajuntaments del País Valencià, el passat dissabte se'n constituïren 537 i a la immensa majoria dels consistoris no hi ha hagut absolutament cap incidència. Per tant els casos aïllats no han de ser notícia. Nosaltres ja treballem perquè també als municipis de Monòver i Petrer hi haja un govern progressista.

P. Mayor: "El PSOE continua amb la prepotència"

—Hi ha hagut, per part d'UPV, un intent d'acostar-se a les altres forces d'esquerra per arribar a acords?

—Sí que s'ha fet a nivell comarcal i local. A nivell general va ser diferent perquè la decisió final del partit ha estat no fer un pacte global, però s'hagueren pogut mantenir converses igualment i no s'ha fet. Com a conseqüència s'han donat aquest resultat que també són fruit de la política prepotent del PSOE durant 12 anys. Lerma i la seua executiva pretenen fer desaparèixer la UPV perquè consideren que ocupem un espai seu. En aquest sentit, llevar-nos alcaldies com les de Dénia o Monòver és fer-nos un mal important.

—Però això ho ha fet UPV a Vila-real i Borriana, no?

—Però a Vila-real nosaltres sols no teniem la clau. Havia de ser un pacte entre PSOE, EUPV i UPV i hem estat incapaços els tres partits d'arribar a un acord. En el cas de Borriana, cal dir que el PP és la força més votada i, a diferència del PSOE, ha accedit a les nostres demandes: no urbanitzar la costa i mantenir una política social.

GRÀCIES PER LA PROPINA

Municipi	Govern	Oposició	Pressupost (en milions de ptes.)
Alcalà de Xivert	PP (5)	EU (2) / PSOE (4)	535,415
L'Alcora	PP (6)	PSOE (5) / EU (1) / UPV (1)	500,260
Almoines	PP (4)	UPV (2) / PSOE (2) / EU (1)	70,094
Alzira	PP (4)	PSOE (3) / UPV (2)	74,410
Beniarjó	PP (6) + PSOE (4) + UPV (2)	PSI (6) + EUPV (2) + UV (1)	1:259
Benicàssim	PP (5) + UPV (1) + IND. (1)	ARB / PSOE (2) (blanc) / EU (1)	39,454
Benicolet	PP (4)	PSOE (4) / UPV (1)	1:798;719
Borriana	PP (10) + UPV (4)	PSOE (7)	32,745 (*)
Campello, el	PP (8)	PSOE (7) / EU (1) / UPV (1)	1:270;593
Carlet	PP (6)	PSOE (5) / UPV (5) / UV (1)	746,357 (*)
Corbera	PP (3)	UPV (3) / PSOE (3) / EU (1) / UV (1)	No hi ha dades
Dénia	PP (2) + IND. (2) + PSOE (6)	UPV (9)	2.850,770
Elda	PP (12)	PSOE (9) / EU (4)	4:397;139
Font de la Figuera	PP (5)	PSOE (3) / EU (2) / UPV (1)	75,750
Marines	PP (4)	PSOE (3) / EU (2)	72,148
Novelda	PP (7)	PSOE (7) / UPV (3) / IND. (3) / EU (1)	1.415,085
Oliva	PP (8)	PSOE (7) / UPV (4) / UV (2)	1:755
Paterna	PP (9)	PSOE (7) / EU (4) / UV (1)	2.935
Sant Joan	PP (7)	PSOE (6) / EU (2) / IND. (1) / UPV-UPP (1)	898;700
Sax	PP (6)	PSOE (5) / EU (2)	487,800
Tavernes de la Valldigna	PP (7)	PSOE (4) / EU (3) / UPV (2)	965;210
Vila-real	PP (9) + UV (1)	PSOE (9) / UPV (1) / EU (1)	2.885,190
Vinaròs	PP (10)	PSOE (9) / EU (2)	1.401,344

PRESSUPOST TOTAL: 29.348,846 milions de ptes.

Gràcies a la manca d'entesa entre les forces d'esquerra (PSOE, EU i UPV) el Partit Popular administrerà durant els propers quatre anys més de 26.000 milions de pessetes de propina, a més dels pressupostos dels ajuntaments on ha guanyat per majoria absoluta, les diputacions provincials i la Generalitat valenciana. En les 23 poblacions de la llista, un acord de les forces progressistes hauria impedit un govern de dretes.

Font: Direcció Gral. Adm. Local Generalitat (Pressupostos preventius 1994)

(*) Dades pressupostos de 1993, per no haver-se tancat encara els de 1994

ORIOL MARTÍ

haguera estat necessari ja que la llista conservadora va ser la més votada en les passades eleccions. Els nacionalistes es defensen assegurant que el PP local els va garantir una política més d'acord amb les seues demandes. Els conservadors, segons UPV, s'han compromès a no dur a terme el projecte socialista d'urbanitzar la zona de l'Arenal i fer una política social més progressista que la que el PSOE ha practicat. De totes maneres, l'actitud de l'assemblea local dels nacionalistes ja ha provocat el rebuig de l'executiva nacional i la dimissió, encara no acceptada, d'un membre de tots dos òrgans del partit, Vicent Carda.

La primera i única dimissió fins el propassat divendres, quan l'ex-alcalde socialista de Carcaixent pel PSOE, Pasqual Vernich, i 90 militants més del grup socialista local van dimitir pel "vergonyós pacte subscrit entre els regidors de PSOE i UV que posa l'alcaldia en mans de

la dreta". Un gest que ha estat excepcional. Això contrasta amb el que ha passat a Catalunya, on el PSC ha amenaçat d'expulsar els regidors d'Alcanar i la Sénia (el Montsià) per acceptar els vots del Partit Popular i no donar suport a la llista més votada que era la d'Iniciativa per Catalunya. A banda d'aquests casos, la constitució dels ajuntaments a les comarques catalanes ha estat marcada pel seguiment de les consignes dels partits d'esquerra de donar suport a les llistes progressistes més votades. A les Illes Balears, la manca d'acord global entre el PSOE, PSM i UM, que va donar llibertat a les assemblees locals, ha donat molts ajuntaments al PP. El cas més cridaner ha estat el de Manacor, on un regidor independent compromès amb el PSOE i el PSM a votar un alcalde progressista va donar finalment el seu vot al PP, a canvi d'una direcció general de la Conselleria d'Agricultura.

Alex Milian